

Народна банка Србије

СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ

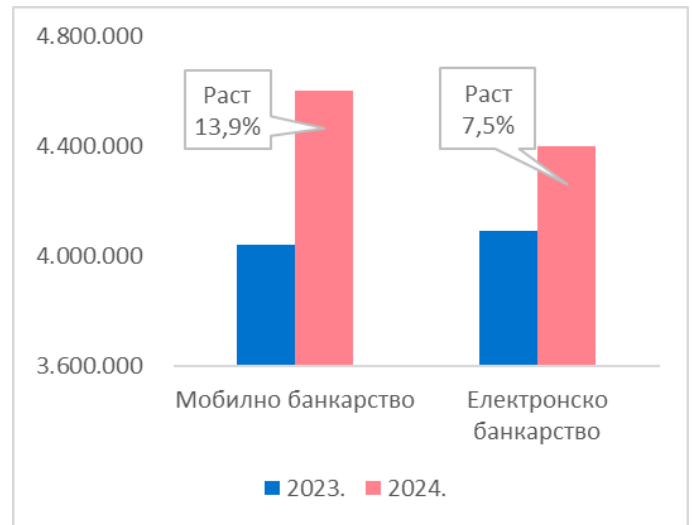
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ПЛАТНИХ СИСТЕМА

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА 2023–2024. ГОДИНУ**

Фебруар 2025.

У 2024. години настављен је тренд раста броја корисника електронског и мобилног банкарства, тако да у односу на 2023. годину укупно повећање броја корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства износи 13,9% (4.604.803 према 4.044.375), а корисника електронског банкарства 7,5% (4.400.847 према 4.093.621).

Графикон I.1.1. Број корисника услуге мобилног и електронског банкарства

Када је реч о броју извршених плаћања, физичка и правна лица и предузетници су у 2024. години путем мобилног банкарства извршили 25,7% више плаћања него у 2023. години, док су у истом периоду извршили 1,8% мање плаћања путем електронског банкарства.

Графикон I.1.2. Број извршених трансакција путем услуге мобилног и електронског банкарства

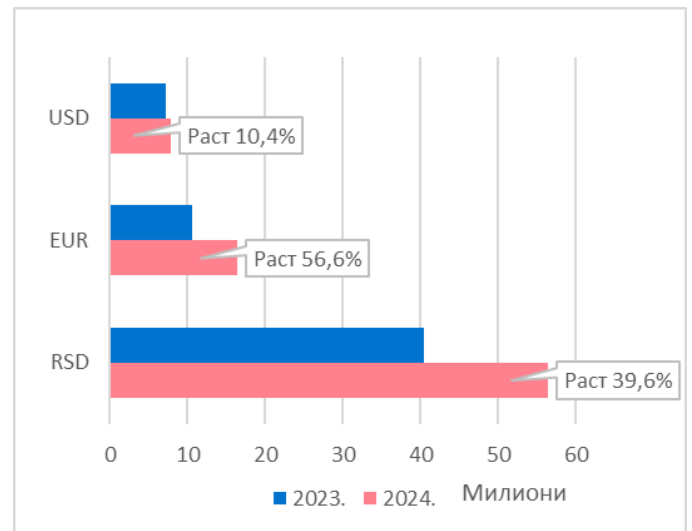

Што се тиче прегледа по тромесечју, у последњем тромесечју 2024. године путем мобилног банкарства је извршено 58,3% више плаћања него у првом тромесечју 2023. године, а 29,1% више него у истом тромесечју 2023. године, док је путем електронског банкарства у последњем тромесечју 2024. године извршено 6,0% више плаћања него у првом тромесечју 2023. године, а 0,3% више него у истом тромесечју 2023. године.

Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга наставља да бележи стабилан раст. Тако је у 2024. извршено 82.390.104 трансакција куповине робе и услуга картицама и е-новцем на интернету у свим валутама, што је за 39,2% више него у 2023. години. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко интернет сајтова увећан је за 39,6% у односу на 2023. годину.

У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповина робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.3. Интернет куповина робе и услуга картицама и електронским новцем (број трансакција)

Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и е-новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

Број и вредност	2023.	2024.	Промена (%)
RSD:			
број	40.456.171	56.468.548	39,6%
вредност	114.371.900.902	162.313.100.711	41,9%
EUR:			
број	10.507.584	16.458.536	56,6%
вредност	523.201.378	735.237.630	40,5%
USD:			
број	7.156.803	7.904.436	10,4%
вредност	174.734.291	217.396.053	24,4%

У 2024. години проширена је прихватна мрежа, тако да се на крају прошле године у нашој земљи плаћало на 160.857 POS терминала, тј. за 24.195 уређаја више него на крају 2023. године (повећање од 17,7%). Број банкомата је повећан за 4,5%, док је број виртуелних продајних места увећан за 17,9%.

У 2024. години употребом картица у продајним објектима широм Србије извршено је 628.823.021 трансакција, што је за 20,7% више него у 2023. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 22,2%.

Број издатих платних картица на крају 2024. износио је 12.200.136, што је за 5,9% више него на крају 2023. године.

Табела I.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

Картична плаћања		2023.	2024.	Промена (%)
Прихватна мрежа:	ПОС терминали	136.662	160.857	17,7%
	виртуелна продајна места	4.010	4.726	17,9%
	банкомати	3.078	3.218	4,5%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије		521.086.558	628.823.021	20,7%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије		43.263.268	52.873.341	22,2%
Издате платне картице		11.525.498	12.200.136	5,9%

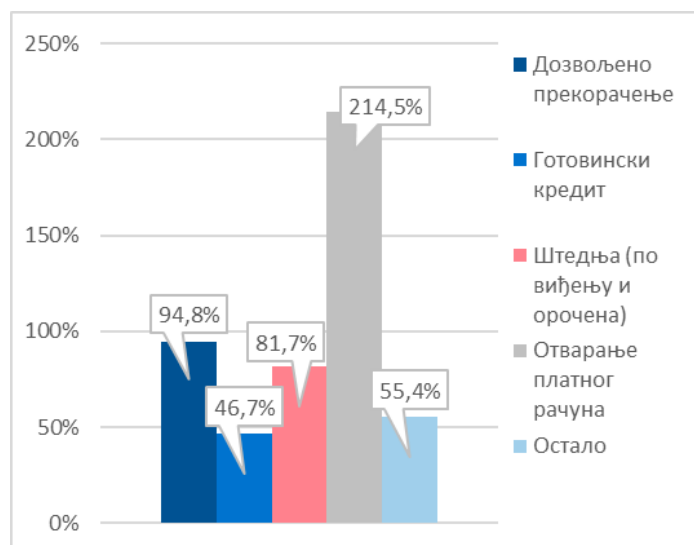
Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у 2024. укупно је закључено 323.899 уговора, што је за 83,9% више него у 2023. години, када је било закључено 176.090 уговора. Од поменутог броја за 2024. годину, 233.257 односи се на уговоре закључене електронским путем (повећање од 68,2%) и 90.642 на уговоре који су закључени уз примену видео-идентификације корисника (повећање од 142,2%).

Посматрано по врсти финансијског производа, грађани су у већој мери користили могућност уговарања на даљину за све доступне услуге у 2024. години у односу на 2023. годину. С тим у вези, отворено је више платних рачуна за 214,5% (77.334 у односу на 24.588), уговорено је више дозвољеног прекорачења за 94,8% (65.977 у односу на 33.875), штедње по виђењу/орочена 81,7% (34.111 према 18.774), остале услуге¹ 55,4% (25.759 у односу на 16.571) и готовинског кредита за 46,7% (120.718 у односу на 82.282).

Графикон I.1.4. Услуга закључивања уговора на даљину

Графикон I.1.5. Процент промене закључених уговора на даљину по врсти финансијског производа – 2024. у односу на 2023. годину

¹ У остале услуге спадају уговори који се односе на картице, осигурање кредита, еСервисе, сетове рачуна, трајне налоге, директна задужења и сл.

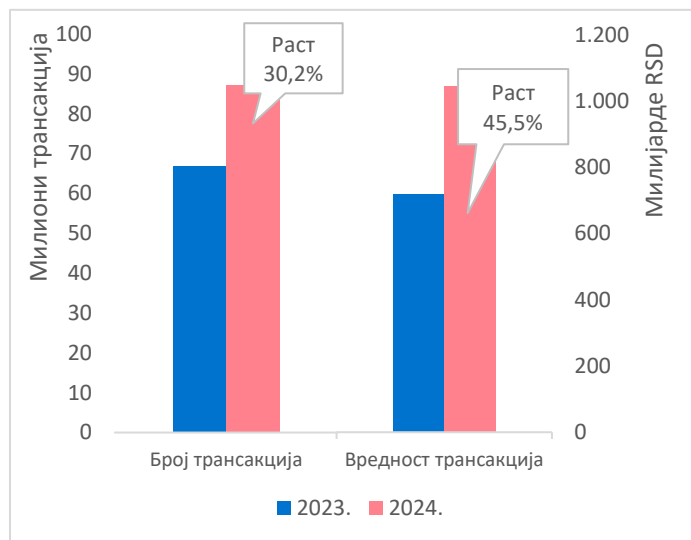
Наставак успешног рада IPS НБС платног система забележен је кроз повећање броја и вредности извршених трансакција у континуираном раду од октобра 2018. године. У 2024. години је рекорд дневног броја извршених трансакција обаран четири пута, а највећи број плаћања достигнут је 15. новембра, када је реализовано 444.994 плаћања. О прихваћености овог вида безготовинских плаћања сведочи 87,2 милиона извршених плаћања у 2024. години – раст од 30,2% у односу на 2023. годину.

Додатне услуге које су омогућене у IPS НБС платном систему, поред основне могућности слања инстант (кредитног) трансфера било ком примаоцу са текућим рачуном у банци, односе се на плаћања: рачуна за месечне обавезе пружаоца комуналних и других услуга скенирањем јединственог NBS IPS QR кода одштампаног на рачуну/фактури; на физичким и интернет продајним местима путем метода „IPS Skeniraj” и „IPS Pokaži“; коришћењем услуге „Prenesi” – одређеном ознаком примаоца средстава тј. бројем мобилног телефона. Додатно, грађанима је доступна унапређена метода плаћања „IPS Skeniraj” на интернет продајном месту помоћу *deep link* технологије којом се извршава плаћање у пар кликова путем само једног уређаја (мобилног телефона). Уз претходно наведено, доступни су и сервиси Генератор и Валидатор којима је омогућено генерисање (техничка припрема) NBS IPS QR кода, као и валидација (техничка провера) већ припремљеног NBS IPS QR кода.

Табела I.1.3. Дневни рекорд броја плаћања реализованих у IPS НБС систему

Редни број	Датум	Број плаћања
1.	14.2.2024.	382.002
2.	15.4.2024.	384.623
3.	15.5.2024.	432.875
4.	15.11.2024.	444.994

Графикон I.1.6. Број и вредност извршених трансакција у IPS НБС систему

Табела I.1.4. Показатељи рада IPS НБС система

тем	2023.	2024.
Број трансакција	66.962.891	87.198.135
Вредност трансакција	717.269.390.525,22	1.043.961.297.624,68
Просечна вредност трансакције	10.711,45	11.972,29
Просечан дневни број трансакција	183.460	238.246
Просечна дневна вредност промета	1.965.121.617,88	2.852.353.272,20

Све информације о инстант плаћањима у Републици Србији доступне су на следећој интернет страници - <https://ips.nbs.rs/>.

На Слици I.1.1. у виду годишњег календара приказана је дневна активност реализованих плаћања током 2024. године у IPS НБС систему. Календар обухвата радне и нерадне дане (укључујући државне и верске празнике), уз дане када је забележено обарање рекорда у броју извршених плаћања. У последњој колони у виду хоризонталног стубића представљен је збир плаћања реализованих дане недеље, а у односу на недељу у години када је извршено највише плаћања.

Распоред броја извршених плаћања у IPS НБС систему конзистентан је на месечном нивоу, при чему се средином месеца, најчешће у периоду између 14. и 20. дана, благо повећава активност. Већи број извршених инстант плаћања поклапа се с периодом у ком се измирују обавезе за електричну енергију, комуналне услуге, плаћање пореза (тримесечно), коришћењем услуге скенирања QR кода са штампаних рачуна како би се једноставно, брзо и сигурно извршиле доспеле обавезе. Статистички посматрано, број извршених плаћања у периоду 14–20. током месеца просечно покрива 25,4% плаћања.

Такође, у овом периоду реализује се обарање рекорда извршених инстант плаћања, а током 2024. године то су били датуми наведени у Табели I.1.3. на претходној страни.

Дани с мањим бројем извршених инстант плаћања укључују дане државних и верских празника и дане викенда. Статистички посматрано, проценат извршених плаћања наведеним данима покрива 17,3% укупног броја, односно 15,1 милион плаћања вредности 121,3 милијарди динара која су извршена данима током којих РТГС и Клиринг НБС системи нису радили.

Слика I.1.1. Календар броја трансакција у IPS НБС систему у 2024. години

